1859. **N°. 64.**

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG 30 MEI.

De Prijs der Courant is ƒ12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

Uit hoofde van den HEMELVAARTSDAG, zal de Vrijdagsche Courant Woensdag avond worden uitgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 28 Mei.

Uit het *Verslag* van den toestand dezer gemeente, door burgemeester en wethouders aan den gemeente-raad gedaan, nemen wij de volgende bijzonderheden over:

Hoofdst. V. *Gemeente-eigendommen, werken en inrigtingen.* De vleeschhal is tot een bureau voor de politie ingerigt, terwijl voor de dag- en nachtdienst aldaar ook geschikte lokalen gebouwd zijn. De kosten voor gewoon onderhoud der gebouwen bedragen over het afgeloopen jaar de som van ƒ18497.24. Waar zulks geschikt kon plaats hebben, heeft men de bruggen, die vernieuwing behoefden, door draaibruggen vervangen. Het werk van het bouwen van een stedelijk ziekenhuis, aangenomen voor de som van ƒ158000, is niet gegund, daar deze de raming verre te boven ging. Er zijn overwegingen aanhangig, om het bestaande bestek in zoo ver te wijzigen, dat de aanneming tot lager prijs kan gelukken. De huurprijzen der landerijen van de gemeente, waarvan de pacht geeindigd was, zijn bij eene nieuwe verhuring weder geklommen.

Hoofdstuk VI. *Medische politie.* Uit het verslag der comm. van plaats. geneesk. toevoorzigt blijkt dat zich in dit jaar vele gevallen van tusschenpoozende koortsen en croup, in enkele maanden ook van typhus en kinkhoest, hebben voorgedaan. Ter secretarie zijn aangegeven 59 lijders aan ware en 33 aan gewijzigde pokken. Uit de sterflijsten, door den ambtenaar van den burg. stand opgemaakt, blijkt dat gedurende het jaar 1858 overleden zijn 1223 personen, van welke een vierde gedeelte den ouderdom van één jaar nog niet had bereikt. De hoogste ouderdom, die bereikt is geworden, was die van 96 jaren. De meeste menschen zijn gestorven in Maart, namelijk 131; terwijl in verhouding tot de sterfte de maanden elkander dus opvolgen: Januarij, Junij, November, Februarij, December, Julij, April, October, Mei, September en Augustus (82). Het getal behoeftige krankzinnigen, die uit deze gemeente in het St. Joris-gasthuis te Delft werden verpleegd, beliep op 31 Dec. 36. In het Caecilia-gasthuis zijn in het afgeloopen jaar verpleegd 728 zieken, en alzoo 153 meer dan in 1857. Van dezen zijn er 571 hersteld ontslagen, 12 niet hersteld ontslagen, 101 overleden. De staat der sterfte kan gunstig genoemd worden, daar in het afgeloopen jaar de typhus onder de armen op eene schrikbarende wijze heeft gewoed, zoodat er in het gasthuis 240 typhus-lijders zijn verpleegd, waarvan er slechts 27 zijn overleden. Daarenboven moet men in aanmerking nemen, dat er in 1858 niet minder dan 28 zieken in het gasthuis gebragt zijn, die binnen drie dagen, sommigen zelfs, die eenige uren na de opneming gestorven zijn. Gedurende 1858 is het Caecilia-gasthuis bij uitnemendheid dienstbaar geweest aan het academisch onderwijs, daar een groot aantal candidaten in de geneeskunde het morgen- en avondbezoek der lijders en de meeste lijkopeningen hebben bijgewoond. In de stads-apotheek zijn gereed gemaakt 42198 recepten, en dus 7059 meer dan in 1857. In het nosocomium academicum zijn in het geheel verpleegd 352 personen, van welke er 25 overleden zijn. Op den laatsten Dec. bleven er nog 12 zieken over, zoodat 315 personen het gesticht hersteld hebben verlaten.

Hoofdst. VII. *Nationale militie en schutterij.* Voor de loting der nat. militie zijn ingeschreven 360, waarvan 111 wegens gemis van de vereischte lengtemaat zijn vrijgesteld. Het door de gemeente te leveren contingent was bepaald op 108 man. De toelage uit de gemeente-kas voor de dienstdoende schutterij werd voor 1858 toegestaan tot een bedrag van ƒ5815.50 of ƒ11.50 minder dan die van 1857. De sterkte der schutterij was: actief 530 man, reserve 467, te zamen 997 man. Die van den 1sten ban bestond uit 10 officieren, 18 onderofficieren, 30 korporaals, 3 tamboers, 353 schutters (actieve), 248 schutters (reserve), te zamen 671 man.

— Het getal der in het Werkhuis alhier opgenomenen bedroeg gedurende deze week dagelijks van 81 tot 98 personen.

— Men verneemt dat mevr. Ristori op 21 en 22 Junij te Amsterdam het tooneel zal betreden.

— In de *Amst. C.* van gisteren leest men het volgende: Wij vernemen dat heden morgen op den Haarlemmerdijk bij de Binnen-Wieringerstraat door twee keurmeesters van levensmiddelen het feit is geconstateerd, dat in de melk, verkocht wordende door Noordhollandsche boeren, een vuil, geel, stinkend, brak water, ter verdunning der melk, wordt gegoten, welk water uit een kelder aldaar aan die boeren verkocht wordt. Door de keurmeesters is de put verzegeld geworden en deze zaak ter kennis der justitie gebragt.

— Uit Harlingen wordt gemeld, dat op Dingsdag ll. bij Terschelling eene sloep is omgeslagen, waarmede drie jongelingen een zeiltogtje deden. Twee daarvan, die beproefden naar den wal te zwemmen, zijn daarbij verdronken. Den ander, die naar het vaartuig was gezwommen, heeft men nog kunnen redden.

— Te Groningen had den 25sten dezer de feestviering plaats ter gedachtenis van het 300-jarig bestaan der hervormde kerk in Frankrijk. Zij ging uit van de theologische studenten, als daartoe uitgenoodigd door de studenten te Montauban. Op verzoek zijner leerlingen trad eerst de hoogl. Hofstede de Groot op, die een blik wierp op de geschiedenis der herv. kerk in Frankrijk, en wel in 1559 of op hare eerste vestiging, in 1659 of op haren aanvankelijken wasdom, in 1759 of op hare schijnbare uitroeijing, in 1859, of op haren nieuwen bloei. Daarna beklom de student Uden Masman den kansel, verhaalde den heldhaftigen marteldood van den predikant Majal, en droeg een daarop gemaakt volkslied uit het midden der vorige eeuw voor. Eindelijk reciteerde de student Willinge een triomflied der nu vrije hervormden. Met gezangen der gemeente werd de verheffende bijeenkomst afgewisseld en besloten. Des avonds hebben de theologische studenten aan hunne leermeesters een maaltijd aangeboden in het Concerthuis.

— De persoon van Bernhard Birkenthals, letterkundige, geboren te Boliehouw, is op last van den commissaris van politie te Maastricht naar Engeland verwijderd. Men zal zich herinneren dat deze persoon niet lang geleden over zijne uitzetting een adres aan de tweede kamer heeft aangeboden.

— Het antwoord der regering nopens het wets-ontwerp tot in dienststelling der ligtingen van 1856 en 1857 komt overeen met hetgeen daaromtrent vroeger reeds is medegedeeld. De miliciens zullen voorloopig worden opgeroepen voor 3 maanden. Indien de omstandigheden dringender mogten worden, dan is er altijd gelegenheid, om onmiddellijk na de weder bijeenkomst der staten-generaal eene voordragt te doen tot verlenging van dien termijn. Het voornemen is, om de miliciens met 1 Julij onder de wapens te roepen. In de memorie van toelichting wordt gezegd dat de regering het noodig acht dat hetgeen aan ons leger ontbreekt in de eerste plaats worde aangevuld; dat de mogelijkheid gegeven worde om oefeningen in den wapenhandel op eenigzins grootere schaal te doen plaats hebben, oefeningen voor officieren, kaders en manschappen even noodzakelijk. Zij wenscht daarom na het onder de wapenen komen van twee ligtingen een gedeelte der troepen in een kamp te doen oefenen, en zich te bepalen tot de legerplaats bij Zeist. Om de ligtingen der militie achter elkander voor 6 weken op te roepen, moest de regering ontraden. Het zou nog meerder onkosten aan de schatkist veroorzaken en men verkreeg steeds te zwakke bataillons om met vrucht veldmanoeuvres op eenigzins uitgebreiden schaal uit te voeren.

'sGRAVENHAGE, 28 Mei.

Op verzoek van 's konings gezant te Petersburg, heeft Z. M. de keizer van Rusland aan Nederlandsche onderdanen de vergunning toegestaan, welke aan Fransche onderdanen reeds verleend was, om dezelfde regten als Russische onderdanen te betalen voor het protesteren van wisselbrieven en de registratie van op den vervaldag niet betaalde schuldbekentenissen.

— Heden is alhier berigt ontvangen, dat, na eene ongesteldheid van eenige dagen, te Weimar is overleden H. D. H. de hertogin Sophia, tweede dochter van den hertog en de hertogin van Saksen-Weimar-Eisenach, geboren 29 Maart 1851. H. M. de koningin-moeder heeft bezoeken van rouwbeklag wegens het overlijden van hare kleindochter ontvangen.

— H. M. de koningin-moeder vertrekt aanstaanden Vrijdag naar Soestdijk.

— Volgens een bij de regering ontvangen berigt, dd. Batavia 9 April jl., was alles rustig, en was de doessoen Djattie in het Palembangsche ingenomen.

— Bij den minister van finantiën zijn ontvangen: een bankbillet van ƒ40, uit Zevenaar, en een muntbillet van ƒ10, ter voldoening van te min betaald successieregt ingezonden.

— De minister van oorlog zal op Dingsdag aanst. geen gehoor verleenen.

— De eerste kamer heeft gisteren hare werkzaamheden hervat.

— De afdeelingen der tweede kamer hebben zich heden bezig gehouden met het nader onderzoek der ontwerpen nopens het Limburgsch bondscontingent en de oproeping der ligtingen van 1856 en 1857. Bij de kamer is ingekomen een ontwerp omtrent verstrekkingen door het dep. van oorlog, 1858 en 1859.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

In de zitting van Donderdag heeft de minister van justitie het wets-ontwerp nopens de regterlijke organisatie verdedigd, waarvan wij slechts met een woord melding konden maken. Z. Exc. betoogde 1°. wat betreft de opdragt der civile appellen aan den hoogen raad, dat dit niet ongrondwettig en onuitvoerbaar is, met verwijzing ook op statistieke gegevens. Hij achtte den werkkring van dat opperste hof daardoor niet te zeer uitgebreid. Wat 2°. betreft: de afschaffing van het appel in strafzaken, trad de minister in een breedvoerig betoog over de goede werking, die zich daarvan laat verwachten, om den regtsloop te vereenvoudigen en te bespoedigen. De minister nam nog verscheidene andere punten op, en gaf ten slotte te kennen, dat zonder opoffering van bijzondere bedenkingen geen vrucht van de beraadslaging kan worden getrokken, geschikt om tot een einde van den onzekeren toestand te geraken, zoo als toch zoo zeer verlangd wordt. Hij laat het

voorts aan den voorzitter, of aan een lid dat daartoe een bepaald voorstel mogt doen, over, aan het denkbeeld gevolg te geven, om over de twee hoofdbeginselen der wet (in artt. 57 en 60 vervat) te beslissen, dat is dus over de verandering van den hoogen raad in een hof van appel, en over de afschaffing van het hooger beroep in strafzaken.

Na den minister van justitie voerde nog de heer Godefroi het woord. Hij zeide een bepaald en onvoorwaardelijk tegenstander van de afschaffing van het appèl in strafzaken te zijn, en dat hij niet begrijpen kan hoe een man, zoo zeer uitblinkende door gemoedelijkheid als deze minister van justitie, de verantwoordelijkheid op zich durft nemen, om, waar het het leven, de eer en de bezittingen der ingezetenen betreft, een der heilzaamste waarborgen af te schaffen en dat alles over te laten aan de 34 regtbanken, waarvan de minister zelf erkent, dat zij de voorlichting der ambtenaren van het openbaar ministerie noodig hebben. Hij ontkent dat hetgeen hij wenscht, de bestendiging van den hoogen raad als hof van cassatie, zou zijn eene schoone ijdele theorie, die in de praktijk zou gefaald hebben. Hij beantwoordde vervolgens de verdere argumenten des ministers en begrijpt niet hoe een logisch en verstandig hoofd kan volhouden, dat er geen scheiding van regt en feit kan plaats hebben. Maar juist het amalgameren van appèl en cassatie zal oorzaak zijn, dat de strijd over wat regtens is steeds zal voortduren. Ten slotte kwam ook hij op tegen de overdrijving, waarmede de tegenwoordige regterlijke organisatie is aangevallen. Het kwaad ligt in de te weelderige en te overdreven toepassing van een goed stelsel. Wij hebben 11 hoven van appèl, terwijl Frankrijk met zijne 40 millioen zielen er maar 37 heeft. Men verminderc het getal hoven, maar *dat* kwaad durft men niet onder de oogen zien. Men heeft den moed niet om de provinciale en locale belangen het hoofd te bieden, en daarom wil men op eens alles vernietigen om er iets gebrekkigs voor in de plaats te stellen.

Zitting van Vrijdag 27 *Mei.*

Voortzetting der beraadslagingen over bovengenoemd ontwerp.

De heer Thorbecke stelt twee opmerkingen aan de vergadering voor. In de eerste plaats betreffende de geschiedenis der grondwet, ter wederlegging van het beweren des ministers, dat de grondwet van 1815 het niet alleen vrijliet, maar er zelfs toe overhelde om aan den hoogen raad meer toe te kennen dan de beregting als hof van cassatie. Hij toonde ook aan dat de commissie van 1848, even als het voorstel van 1844, wat de quaestie der hoven betrof, aan den gewonen wetgever volkomen vrijheid had gelaten. Zijne tweede opmerking betrof de cassatie. Hij deed duidelijk het groote verschil uitkomen van den werkkring van den regter in appel en in cassatie. De minister wil het belang der regtzoekenden voorstaan, maar het is juist in dat belang dat hij de instelling der cassatie wil behouden.

De heer Duymaer van Twist ondersteunde het voorstel der regering tot afschaffing der cassatie in burgerlijke zaken. Met het oog op ons klein landje kan hij de zuivere theorie van het cassatie-stelsel niet deelen.

De heer Strens wederlegde den vorigen spreker, en zegt dat het zijne meening is dat de aanneming van het ontwerp groot ongerief zal veroorzaken en een groote ramp zal zijn.

De heer van der Linden spreekt nogmaals tegen het ontwerp. Volgens hem zit het kwaad, waarover men klaagt, niet in de regterlijke organisatie, maar in de wetboeken van strafvordering en regtsvordering en in de belastingwetten. Laten wij dat aangrijpen, zeide hij, en niet onze krachten verspillen aan jaarlijksche plannen van regterlijke organisatiën, waarover men het niet eens kan worden.

De minister van justitie voerde nog kortelijk het woord, naar aanleiding van den heftigen aanval van den heer Godefroi. De minister verdedigde zijn ontwerp nader tegen het verwijt van onstelselmatigheid en tegen andere bezwaren en doet ook ten slotte uitkomen, dat er wel niet veel moed toe behoort om het getal hoven te verminderen, maar dat het zou blijken, dat men het alsdan nog niet over het getal, veelmin over de zetels, die opgeheven zouden moeten worden, eens zou worden.

De algemeene beraadslagingen werden daarop gesloten.

De voorzitter zeide, dat nu in behandeling moest komen art. 1, maar, dat het hem uit de rede van den minister en van verschillende leden gebleken was, dat men het verlangen koesterde, om eerst over art. 57 van het ontwerp te beraadslagen, ten einde duidelijk te doen uitkomen, wat de meerderheid der kamer verlangde. Hij stelde mitsdien voor, art. 57 het eerst in discussie te brengen. De beraadslagingen werden dus over art. 57 geopend, waarbij aan den hoogen raad het hooger beroep in burgerlijke zaken wordt toegekend. Geen der leden noch de minister vraagt het woord, zoodat dadelijk tot de stemming van het artikel wordt overgegaan. Met 41 tegen 22 stemmen wordt het artikel, houdende een hoofdbeginsel van het ontwerp, verworpen.

Vóór de hh.: Slicher van Bomburg, de Brauw, Begram, Delprat, Hoynck van Papendrecht, Duymaer van Twist, van Deinse, Taets van Amerongen, van Eck, van Akerlaken, Wintgens, de Kempenaer, van der Veen, ter Bruggen Hugenholtz, Zylker, Gevers Deynoot, Elout van Soeterwoude, van Wintershoven, Wybenga, van Lynden, Storm van 's Gravesande en de voorzitter.

De minister van justitie vroeg daarop het woord en verklaarde na de gevallen stemming, ingevolge magtiging des konings, het ontwerp *in te trekken.*

Nadat nog eenige andere werkzaamheden waren ten einde gebragt, is de vergadering gescheiden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 26 Mei.

De regering heeft hare aanhangers in het parlement uitgenoodigd bij de eerste zitting tegenwoordig te zijn, omdat zij geloofde dat er bij de behandeling van het antwoord op de troonrede een vijandelijk amendement zou gedaan worden.

— Lord Derby heeft aan eene deputatie van het bestuur dezer hoofdstad, welke inlichtingen omtrent Engelands houding bij den tegenwoordigen oorlog kwam vragen, de verzekering gegeven dat de regering zich strikte onzijdigheid tot regel heeft gesteld; tevens zeide hij, van de Russische regering herhaaldelijk de verklaring ontvangen te hebben, dat er geen bondgenootschap tusschen Frankrijk en Rusland bestond.

— Er is met zekerheid nog niets uitgelekt omtrent de voorwaarden der overeenkomst tusschen lord Palmerston en lord Russell. Als men een gerucht gelooven mag dan zou, ingeval het ministerie omver werd geworpen, de eerste tot den rang van pair worden verheven; om op die wijze den naijver te doen ophouden, dien beide staatsmannen aan den dag leggen om in het lagerhuis als leider der whig-partij te worden erkend.

— Volgens den *Times* hebben al de hoven, uitgezonderd die van Frankrijk en Sardinië, Frans II als koning van Napels erkend. Genoemd blad laat zich in bijzonder hevige bewoordingen over wijlen koning Ferdinand uit: »Indien zijn volk," zegt het, »tevreden ware geweest zich gelijk te stellen met eene kudde vee, dan zou Ferdinand welligt een goede veehoeder geweest zijn." De heer Veuillot, in de *Univers*, beoordeelt den overleden vorst op eene geheel andere wijze. God, zegt hij, heeft de edele en christelijke ziel van Ferdinand, koning der beide Siciliën, tot zich geroepen. Hij noemt hem een bij uitstek populair koning en roemt hem wegens zijne standvastigheid en zijn vast houden aan de beginselen, waarop alle gezag in kerk en staat berust. Voorts beweert hij dat de koning aan zijnen erfgenaam een bloeijend rijk heeft nagelaten.

— Dingsdag ll. is er te Manchester eene volksvergadering, ten gunste van de onzijdigheid van Engeland in den tegenwoordigen oorlog, gehouden, waarin de bekende Kossuth een der voornaamste sprekers was. Kossuth verklaarde dat hij geloofde eerstdaags tot de vervulling van gewigtige pligten geroepen te zullen worden; dat zijn vaderland weldra zijne banier zou opsteken en dat hij hoopte dat Engeland ook niet, wat betreft de binnenlandsche zaken van Hongarye, voor Oostenrijk partij zou trekken. Zijne rede, die anderhalf uur duurde, werd luide toegejuicht.

De *Morn. Adv.* meldt reeds dat Kossuth zich naar Hongarye begeeft om den opstand uit te lokken. Hij zou met toestemming van keizer Napoleon over Genua reizen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 Mei.

De keizerin heeft gisteren de leden der beide staatsligchamen bij zich ontvangen, en de beide voorzitters toegesproken. Tot graaf de Morny, voorzitter van het wetgevend ligchaam, zeide H. M. hoofdzakelijk: dat zij rekende op de vaderlandsliefde en de verlichte denkwijze der afgevaardigden, dat deze, in de departementen terugkeerende, aldaar het vertrouwen zullen onderhouden, dat allen in de geestkracht van het leger behooren te stellen, en, wanneer het tijdstip gekomen zal zijn, in de gematigdheid des keizers. De keizerin rekent op de ondersteuning der geheele natie bij de vervulling van de haar door den keizer opgedragen betrekking van regentes. Aan het slot harer rede zeide de keizerin dat zij overtuigd was dat de trouw der Fransche natie aan eene vrouw en een kind nooit zou ontbreken. De afgevaardigden waren door deze woorden zoozeer getroffen dat zij een luid gejuich aanhieven en allen den keiz. prins de hand drukten.

— Men verneemt dat de gezanten van Frankrijk bij de hoven van Stuttgardt en Hanover zich op dit oogenblik alhier bevinden, ten einde de regering met den opgewonden geest der Duitschers bekend te maken, en met de moeijelijke stelling, waarin zij tegenwoordig aldaar geplaatst zijn. Men zegt, dat zij voorloopig de belangen der legatie aan hunne eerste secretarissen hebben opgedragen.

ITALIE.

De Oostenrijkers, hoewel zij uit Montebello en Casteggio zijn verdreven, hebben hunne stellingen te Stradella nog niet opgegeven en zijn zelfs de Franschen eenigzins meer genaderd, blijkbaar met het doel om den overgang over de Po tusschen Pavia en Piacenza aan den vijand te betwisten. In dezen toestand is eene botsing onvermijdelijk, maar ofschoon het waarschijnlijk is dat er menig gevecht zal plaats hebben, is een beslissende veldslag nog niet te verwachten, omdat het terrein daartoe te veel moeijelijkheden oplevert. Keizer Napoleon is, vergezeld van den maarschalk Vaillant, te Vercelli aangekomen en door de bevolking met vreugde ontvangen.

Nabij Candia moet een gevecht zijn voorgevallen. Uit Turyn wordt daarvan niets gemeld, maar van de Oostenrijksche zijde wordt medegedeeld dat zij aldaar een belangrijk voordeel hebben behaald. De Sardiniërs hadden aldaar met 2 brigades post gevat en in den nacht van 24 op 25 Mei was daartegen eene batterij van 4 stukken en 4 houwitsers opgerigt, die des morgens ten 4 ure het vuur openden, terwijl de troepen gelijktijdig oprukten. De uitslag van het gevecht was voor de Oostenrijkers zeer gunstig, want, hoewel de vijand driemaal een aanval beproefde, werd hij genoodzaakt zijne legerplaats te ontruimen.

Terwijl aan het zuiden van het oorlogstooneel de beide partijen elkander in het oog houden, maakt Garribaldi, ondersteund door den maarschalk Niel, aan het noorden aanzienlijke vorderingen. Gelijk men weet was hij Lombardye binnengedrongen en had hij zich te Varese versterkt. Al de omliggende plaatsen zijn opgestaan en de landlieden hebben zich bij genoemd partijhoofd aangesloten; ook te Como zal men spoedig het voorbeeld volgen. De Oostenrijksche veldmaarschalk Urban is met 5000 man tegen hem afgezonden, maar het is aan dezen niet gelukt hem te verdrijven; integendeel na een gevecht van 3 uren, waarbij de zoogenaamde Alpenjagers dapper streden, werden de Oostenrijkers teruggeslagen tot Malnate op den weg naar Como. Garribaldi vergunt den vijand geen rust, maar vervolgt hem in al zijne schuilhoeken. Hij heeft ook eenig geschut buit gemaakt, hetgeen voor hem van veel waarde is, omdat hij daarvan niet voorzien was. In eene proclamatie heeft hij geheel Lombardije tot opstand aangespoord.

— In de Middellandsche zee, de Adriatische zee en in de Levant zijn thans ongeveer 60 Fransche oorlogschepen aanwezig.

— De Israëlitische bevolking in Toskane heeft aan het tegenwoordige bewind aldaar een dankadres gezonden voor de wederinvoering der burgerlijke gelijkstelling van alle godsdiensten, welke vastgesteld was in de door den groothertog opgeheven constitutie van 1848.

— Volgens berigten uit Napels schijnt de troonsbeklimming van Frans II niet zonder moeijelijkheden gepaard te gaan. De jonge vorst, steunende op het leger, dat reeds grootendeels den eed van trouw jegens hem heeft afgelegd, moet het hoofd bieden aan de partijen, die reeds bij het leven van zijnen vader aan het hof een grooten rol hebben gespeeld. Hij moet reeds onderscheidene aanzienlijke personen in hechtenis hebben doen nemen. Wat betreft zijne houding tegenover den oorlog moet hij, nadat de mogendheden hem geruststellende verzekeringen hebben gegeven, besloten hebben om onzijdig te blijven. Hij heeft eene proclamatie uitgevaardigd, maar daarin

laat hij zich niet over zijne staatkundige bedoelingen uit; alleen zegt hij het aan de toekomst te willen overlaten om over de gebeurtenissen, die in Italië plaats hebben, uitspraak te doen.

De begrafenis van den overleden koning zou op Maandag 30 Mei plaats hebben.

— Naar men uit Rome meldt is aan de monniken van het klooster van Montorio bevel gegeven dat gebouw te ontruimen, omdat de Franschen op dit punt, dat de stad beheerscht, een artilleriepark willen vestigen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 26 Mei.

In de zitting der Duitsche bondsvergadering van gisteren hebben de midden-Duitsche staten verklaard, dat zij het nemen van eventuele militaire maatregelen van wege den bond aan Pruissen willen overlaten, met uitzondering van enkele punten, waaromtrent zij zich voorbehouden van hun regt van initiatief gebruik te maken.

— Te Hamburg is gisteren een groot huis met pakhuis een prooi der vlammen geworden. Daar de brand in eene zeer naauwe straat der Altstadt plaats had, was de angst zeer groot. Naar men uit Kopenhagen meldt is ook aldaar eene groote suikerraffinaderij afgebrand.

— Op den 19den dezer is de stad Schildberg, in de provincie Posen, door een zwaren brand getroffen, die nagenoeg de helft der huizen in de asch heeft gelegd. Als eene bijzonderheid wordt hierbij gemeld hoe een der burgers, ongekleed zijne woning verliet en 6 uren lang aan de brandspuit werkte, terwijl intusschen zijne eigene have door de vlammen vernield werd.

— Uit Coblenz zijn reeds een 100-tal manden rijpe kersen naar Londen gezonden.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 26 Mei.

De *Wien. Zeit.* deelt het rapport mede van den generaal Giulay aan den keizer, omtrent het gevecht te Montebello. Daaruit blijkt dat het verlies aan de zijde der Oostenrijkers is geweest aan gewonden 718 man en aan dooden 290 man, terwijl 283 man vermist zijn. De vijand, die 40,000 man sterk tegen de Oostenrijkers overstond, heeft van alle vervolging der onzen afgezien.

De opgaven van de sterkte der Fransche krijgsmagt bij dit gevecht (40,000 man) heeft hier een ieder met bewondering vervuld over de dapperheid onzer troepen. [De correspondent van den *Times* in het Oostenrijksche hoofdkwartier meldt dat de generaal Stadion 25,000 man onder zijne bevelen had. Volgens hem werd die generaal gekwetst, 10 officieren gedood en 16 gekwetst en sneuvelden er 500 soldaten].

— De keizer heeft aan graaf Giulay een eigenhandigen brief geschreven, waarin hij aan de troepen zijn dank betuigt voor hunne betoonde dapperheid, terwijl hij tevens last gegeven heeft, om de namen van alle gewonden en gesneuvelden op te teekenen, ten einde die in het vaderland bekend kunnen worden gemaakt.

— Het gerucht omtrent de aftreding van vorst Gortschakoff is blijkbaar ongegrond.

— Volgens de *Triëster Zeit.* sluiten de Franschen te Genua groote geldsommen. Zij hebben op Genuesche huizen voor 10 millioen fr. getrokken, en dit papier in omloop gebragt.

— De bezetting van Piacenza is aanzienlijk versterkt geworden. Die stad is tot een wapenplaats van den eersten rang gemaakt. Er zijn 17 redouten, waaronder 8 zeshoekige en 4 blokhuizen gebouwd. Ook is er eene buitengewoon groote massa krijgsvoorraad voorhanden en op de wallen staan 300 kanonnen.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE UTRECHTSCHE HOOGESCHOOL.

Den 26sten Mei de heer P. Ankersmit, van Amsterdam, in de wis- en natuurkunde, na verdediging van zijn akademisch proefschrift: *Een scheikundig overzigt der suikers.*

238ste Staats-Loterij.

Trekking der Vijfde Klasse.

16de Trekking. N°. 1637 een prijs van ƒ 50,000. N°. 4047 een prijs van ƒ1,000. N°. 13310 een prijs van ƒ1,000 en premie van ƒ30,000.
17de en laatste Trekking. N°. 12147 (niet) een premie van ƒ3,000.

ADVERTENTIËN.

Ondertrouwd: B. F. KRANTZ,
Wed*. van M. A. Kist,
MET
H. F. KIST.
Leiden, 27 Mei 1859.

Ondertrouwd: G. A. REIMERINGER,
van *Leyden*,
EN
M. ZWAARDEMAKER.
Zaandam, 27 Mei 1859.
Eenige en algemeene kennisgeving.

Getrouwd: W. HOOG,
Burgemeester van Noordwijkerhout c. a.,
EN
J. C. ENSCHEDÉ.
Haarlem, 26 Mei 1859.

Voor de menigvuldige blijken van deelneming ondervonden bij de voltrekking van ons huwelijk, betuigen wij, ook namens wederzijdsche Betrekkingen, onzen hartelijken dank.
G. SCHOKKER, *Med. Dr.*
M. J. C. SCHOKKER, Neeb.
Oudorp, 28 Mei 1859.

Dankbaar voor de vele bewijzen van deelneming aan den Ondergeteekende betoond, bij het overlijden zijner Echtgenoote.
Leyden, 27 Mei 1859. C. STEGERHOEK.

Getroffen door de menigvuldige, zoo algemeene als bijzondere, bewijzen van deelneming, bij de ziekte en het overlijden onzer teeder beminde Dochter JACOBA AGATHA ontvangen, betuigen wij, ook uit naam onzer Kinderen en Behuwd-Kinderen en der verdere Betrekkingen van de Overledene, onzen hartelijken dank.
B. GEYER.
Leiden, 28 Mei 1859. M. P. GEYER, Jansen.

Dr. L. R. BEYNEN, van 's Hage,
zal op Dingsdag 31 Mei 1859, des avonds ten *zeven* ure, in de Zaal der *Vereeniging voor Christelijke belangen*, Noordeinde, Wijk I. N°. 29, eene **Voorlezing** houden.
☞ *Toegang vrij.*

KIESVEREENIGING
VADERLAND EN ORANJE.
Voor het Lidmaatschap van den Gemeenteraad, bij de verkiezing op Dingsdag den 31sten Mei e. k., wordt op nieuw aanbevolen de Heer
Mr. DANIEL CORNELIS VIRULY VAN POUDEROIJEN.
Namens het bestuur der Vereeniging,
Leyden, 23 Mei 1859. TAETS van AMERONGEN, *l. Voorzitter.*

NEDERLAND EN ORANJE.
Bij de herstemming voor een lid van den Gemeenteraad, op Dingsdag den 31sten Mei 1859, wordt bij vernieuwing aanbevolen de Heer
ABRAHAM LIBRECHT LEZWYN,
Oud-Wethouder dezer Gemeente.
Leyden, 25 Mei 1859. A. TIELEMAN, *Voorzitter.*

ROOM- EN KOFFIJHUIS *DE VINK.*
Op Zondag 29 Mei,
SOIRÉE MUSICALE,
Door de Familie **BUZIAU.**
Aanvang ten 5½ ure.

DEN BURGT te *Leyden.*
Zondag 29 Mei 1859, des avonds ten *half zeven* ure,
BUITENGEWONE VOORSTELLING VAN DEN HEER
ED. ROUSSEL,
Fransche Hercules.
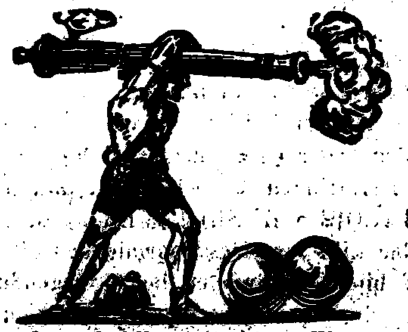
Bijgenaamd: Bras de Fer.
Deze stad doorkomende zal hij eene voorstelling geven uit afwisselende kunststukken zamengesteld, gelijk hij de eer had te vertoonen aan de Keizer- en Koninklijke Hoven van Frankrijk, Oostenrijk, Engeland, Pruissen, enz.
Het geëerde Publiek wordt opmerkzaam gemaakt dat men hem niet moet verwarren met Ch. ROUSSELLE, die een tweetal jaren geleden alhier heeft vertoefd, aangezien hij nog nimmer deze stad heeft bezocht.
Entrée ƒ **0.49.** — Het bureau zal ten 6 ure geopend worden. — Bij ongunstig weder zullen de werkzaamheden in de zaal plaats hebben.

Staats-Loterij.
ƒ 50.000 op N°. 1337,
heden gevallen ten Kantore van C. J. HEINTZ, Nieuwen Rijn over de Vischmarkt, alwaar mede in deze 238ste Staats-Loterij is gevallen op

N°. 14336	ƒ **5,000**	N°. 1689	ƒ **1,000**
» 672	- **2,000**	» 5442	- **1,000**
» 568	- **1,000**	» 5599	- **1,000**
» 620	- **1,000**	» 5611	- **1,000**
» 1411	- **1,000**	» 14325	- **1,000**

Aldaar zijn voor de 239ste Staats-Loterij te bekomen **Heele en Gedeelten van Loten.**
Leiden, 27 Mei 1859.

De Ondergeteekende, zich als **Goud- en Zilversmid** alhier gevestigd hebbende, beveelt zich minzaam in de gunst zijner geëerde Stadgenooten aan.
Th. FRANCHIMON,
Mare, Wijk VI. N°. 1190.

Op een loon van ƒ 60.— 's jaars, wordt tegen Augustus of vroeger gevraagd, eene **Meid** van middelbare jaren, goed kunnende Koken en vlug Huiswerk verrigten. Informatiën bij den Boekhandelaar JAC^s. HAZENBERG Corn^{s}zoon.

Te Huur met Julij of later,
tusschen *Leyden* en *Alphen*, voor een Heer, eene **Gemeubeleerde Kamer**, en aparte **Slaapkamer**, met Kost en Bediening, een riant uitzigt hebbende op den Rijn. Adres *franco* brieven onder Lett. **D. T.** bij den Papier- en Boekhandelaar H. J. T. MATVELD, Hoogewoerd, te *Leyden.*

DE HOMOIOPATHISCHE GENEESWIJZE.

MEDEDEELINGEN TOT VERSPREIDING VAN DE KENNIS DEZER METHODE,

ONDER MEDEWERKING VAN VERSCHEIDENE BINNEN- EN BUITENLANDSCHE GELEERDEN,

BIJEENVERZAMELD DOOR

Dr. A. J. GRUBER, Dr. E. W. O. KALLENBACH en Dr. S. J. VAN ROIJEN,

Homoiopathische Geneesheeren te Rotterdam.

INHOUD: vel 1: Voorwoord. — Levensgeschiedenis van HAHNEMANN. — Homoiopathische Dieët.

Dit Werk wordt uitgegeven in 4°. vellen van vier pag. De Inteekenaren ontvangen de vellen successivelijk naar mate zij uitkomen, doch nooit meer dan 26 in een jaar. Prijs *franco* door het geheele land **tien Cents per vel.** Men abonneert zich bij alle Boekhandelaars, of bij den Uitgever H. NIJGH, te *Rotterdam.* Het eerste vel is alom *gratis* te bekomen.

OPENBARE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, op Zaturdag den 18den Junij 1859, des avonds ten zeven ure, bij opbod en afslag, van de navolgende HUIZEN EN ERVEN, allen staande en gelegen te *Leyden*, als:

N°. 1. Een HUIS EN ERF, met een daaraan verheeld Melkhuis, bevattende een Koelbak en Pomp, waarin sedert meer dan dertig jaren de *Melk-Affaire* met goed gevolg is uitgeoefend en nog wordt voortgezet, aan den Zuid-Singel, omtrent de Heerengracht, Wijk VIII. N°s. 684 en 685, Kadaster Sectie C, N°s. 718, groot 45 ellen en 719, groot 71 ellen.

Dit perceel kan veertien dagen na de verkooping in gebruik genomen worden.

N°. 2. Een HUIS EN ERF, in de Groenesteeg, tusschen de Uiterste- en Middelstegrachten, Wijk VII. N°. 459, Kadaster Sectie I, N°. 743, groot 57 ellen.

Verhuurd voor *f* 1.20 per week.

N°. 3. Een DITO, naast het voorgaande perceel, Wijk VII. N°. 460, Kadaster Sectie I. N°. 744, groot 30 ellen.

Verhuurd voor 80 Cents per week.

N°. 4. Een DITO, in de Bouwelouwesteeg, omtrent de Oude Vest, Wijk VI. N°. 849, Kadaster Sectie H, N°. 1523, groot 31 ellen.

En nog bij opbod op Zaturdag den 18den Junij 1859 en bij afslag op Zaturdag den 25sten Junij 1859, beide dagen des avonds ten zeven ure, van een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS EN ERF, geschikt tot allerhande Affaires, mede staande en gelegen te *Leyden*, aan den Nieuwen Rijn, tegenover de Vischbrug, tusschen de Haarsmans- en Mandemakerstegen, met een uitgang in de Vischpoort, Wijk IV. N°s. 96 en 96rood, Kadaster Sectie G, N°. 159, groot 74 ellen.

Te aanvaarden den 1sten Augustus 1859.

De vier eerste perceelen, waarvan nadere informatiën te bekomen zijn ten Kantore van den Notaris ALBERTUS VAN LEEUWEN te *Leyden*, zijn te bezigtigen des Vrijdags vóór en op den Verkoopdag en het laatste perceel, waarvan nadere onderrigtingen te bekomen zijn ten Kantore van den Notaris ALBERTUS JACOBUS RYSHOUWER te *Soeterwoude*, zal kunnen worden bezigtigd dagelijks van des voormiddags 10 tot des namiddags ten 2 ure, mits vooraf bij den bewoner belet vragende, terwijl daarvan tusschen de veiling en den afslag verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van *één vijfde* van iedere verhooging.

Het in de voorrede van ons Algemeen Adresboek van de stad Leyden toegezegde supplement is ter perse, om binnen eenige dagen te worden verkrijgbaar gesteld, tegen zeér geringen prijs. De vele, sedert de uitgaaf in November ll., plaats gehad hebbende veranderingen hebben ons doen besluiten om, gemaks- en duidelijkheids-halve, de bladzijden 13 tot en met 28 en voorts 131, 132, 139 en 140 geheel te doen herdrukken, zoodat dit supplement zal bevatten eene *geheel nieuwe* opgave van alle collegiën en inrigtingen alhier, waaraan, op verzoek van velen, eene naauwkeurige lijst van *alle* gepatenteerden, *naar hun beroep gerangschikt*, zal worden toegevoegd. Een proefdruk van dit supplement zal, op Maandag den 30sten Mei tot en met Zaturdag den 4den Junij e. k., voor ieder ter inzage, ter verbetering en ter aanvulling in onze drukkerij voorhanden zijn. Nu hebben wij één vriendelijk verzoek, namelijk dit: dat ieder, die ons behulpzaam kan en wil wezen, om tot eene gewenschte volkomenheid te geraken, zoo welwillend moge zijn ons vóór den 4den Junij e. k. op te geven wat er te verbeteren, te veranderen en toe te voegen is; mogt aan dit beleefd verzoek ruimschoots worden voldaan, onze erkentelijkheid zoude niet gering zijn en de naauwkeurigheid van het supplement zoude er door gewonnen hebben. Alle aanbevelingen of adreskaarten, die men, ter daarvoor bestemder plaatse, volledig wenscht opgenomen te zien, in den vorm van advertentiën, gelieve men vóór laatstgenoemden datum in te zenden.

LEYDEN, 26 Mei 1859. DE BREUK EN SMITS.

BEURTSCHEPEN IN LADING IN DE HAVEN, ALHIER.

Naar	*Zwolle*,	Maandag	12	ure,	Schipper	M. RONGE.
»	*Alkmaar*,	Woensdag	10	»	»	L. KROON.
»	*Sneek*,	»	12	»	»	S. DE VRIES.
»	*Amersfoort*,	»	12	»	»	J. L. VAN OOTMARSUM.
»	*Deventer*,	Donderdag	12	»	»	G. GOOSENS.
»	*Kampen*,	»	12	»	»	K. ROZENDAAL.
»	*den Helder*,	»	12	»	»	G. JONKER.
»	*Hoorn*,	Vrijdag	10	»	»	J. RAJER Jr.

De vertrekuren zijn opgegeven volgens de Reglementen, echter komen sommige schepen wel eens later door. De goederen kunnen dezelve bezonden bij den Bestelder B. v. DORSTEN Cz., geborgen worden, bij wien de naauwkeurigste inlichtingen zijn te bekomen voor de Provincien Noord-Holland, Gelderland, Drenthe, Overijssel, Groningen en Friesland.

PRIJZEN DER OLIE, Amsterdam 27 Mei.

Raapolie, op 6 w. *f* $35\frac{3}{4}$ cont. *f* $34\frac{1}{2}$, Lijnolie, op 6 w. *f* $31\frac{1}{2}$ cont. *f* $30\frac{3}{4}$.

TER MARKT TE LEYDEN AANGEVOERD.

27 en 28 Mei.	VERKOCHTE HOEVEELHEID		PRIJZEN. Laagste	PRIJZEN. Hoogste
Winter-Tarwe	16	mud.	*f* 9.—	*f* 9.50
Zomer »	24	»	- 7.75	- 8.50
Winter-Rogge	40	»	- 6.—	- 6.50
Gerst	23	»	- 4.50	- 5.—
Chevalier	27	»	- 5.50	- 6.—
Zware Haver	20	»	- 4.75	- 5.25
Ligte »	22	»	- 4.25	- 4.50
Duivenboonen	10	»	- 9.—	- 9.50
Paardenboonen	13	»	- 7.75	- 8.25
Stieren		stuks	-	-
Kalfkoeijen	86	»	- 112.—	- 187.—
Vettekoeijen	7	»	- 144.—	- 226.—
Varekoeijen	149	»	- 64.—	- 156.—
Kalveren (vette)	124	»	- 23.—	- 68.—
» (magere)	25	»	- 2.25	- 3.—
Hamels magere	212	»	- 14.—	- 23.75
Hamels vette	16	»	- 19.—	- 27.—
Ooijen magere		»	-	-
Ooijen vette		»	-	-
Lammeren magere	9728	»	- 3.50	- 12.—
Lammeren vette jarige		»		
Varkens magere	70	»	- 12.—	- 24.—
Varkens vette		»	-	-
Varkens Biggen	70	»	- 6.—	- 11.—
Boter 1ste qualiteit 1/4 vat			- 36.—	- 42.—
Boter 2de » 1/4 »	12300	N. ℔.	- 30.—	- 35.—
Boter 1ste » per ℔			- 0.90	- 1.05
Boter 2de » » »			- 0.75	- $0.87\frac{1}{2}$
Turf haardbr. 1ste soort		ton	-	-
Turf (graauwe)	21205	»	- $0.17\frac{1}{2}$	- 0.20
Lange Zwarte	27692	»	- 0.20	- 0.25

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.
VRIJDAG 27 Mei.

		Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Geld.
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$57\frac{1}{2}$	$57\frac{5}{8}$	$57\frac{5}{16}$
Dito Certificaten	» 3 »	$58\frac{1}{2}$	—	—
Dito dito	» 4 »	$88\frac{5}{8}$	$88\frac{3}{4}$	—
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$ »	124	126	125
O. I. Leening	» 4 »	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
BELGIE,	» $2\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3 »	—	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	» $1\frac{1}{2}$ »	$26\frac{7}{16}$	$26\frac{1}{2}$	$26\frac{7}{16}$
Dito Obligatiën	» 3 »	$37\frac{7}{8}$	$38\frac{1}{8}$	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3 »	$35\frac{1}{2}$	$35\frac{5}{8}$	$35\frac{9}{16}$
Bewijzen Coupons		$3\frac{5}{16}$	$3\frac{3}{8}$	—
PORTUGAL, te Londen	» 3 »	$37\frac{5}{8}$	38	38
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5 »	$99\frac{3}{4}$	100	$99\frac{7}{8}$
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	$97\frac{3}{4}$	$98\frac{1}{16}$	$98\frac{1}{8}$
Certif. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	80	$80\frac{3}{4}$	—
Dito 1840	» 4 »	$77\frac{1}{4}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°.	» 4 »	—	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4 »	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6 »	—	—	—
Certificaten van dito	» 6 »	$59\frac{3}{8}$	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500 *f*	$143\frac{1}{2}$	—	—
Dito Obligatiën	» 4 pCt.	71	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
OOSTENRIJK, W. B bij Goll.	» 5 »	—	—	—
Dito	» 4 »	—	—	—
Dito Metall.	» 5 »	$38\frac{1}{2}$	$38\frac{5}{8}$	[illegible]
Dito Nieuwe	» 5 »	$55\frac{1}{2}$	$55\frac{7}{8}$	$55\frac{3}{4}$
Dito 1847	» $2\frac{1}{2}$ »	$21\frac{5}{16}$	$21\frac{7}{16}$	$21\frac{3}{8}$
BRAZILIE, 1824 100 £	» 5 »	95	—	—
SARDINIE,	» 5 »	—	—	—
PERU, Geldleening 1824	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	» 5 »	$35\frac{3}{8}$	$35\frac{7}{8}$	$35\frac{1}{2}$
GRENADA, Obligatiën	» $3\frac{1}{2}$ »	$12\frac{7}{16}$	$12\frac{5}{8}$	$12\frac{7}{16}$
MEXICO, Obligatiën 1851	» 3 »	$15\frac{3}{16}$	—	—
N.-AMERIKA, Bankactiën		—	—	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.